

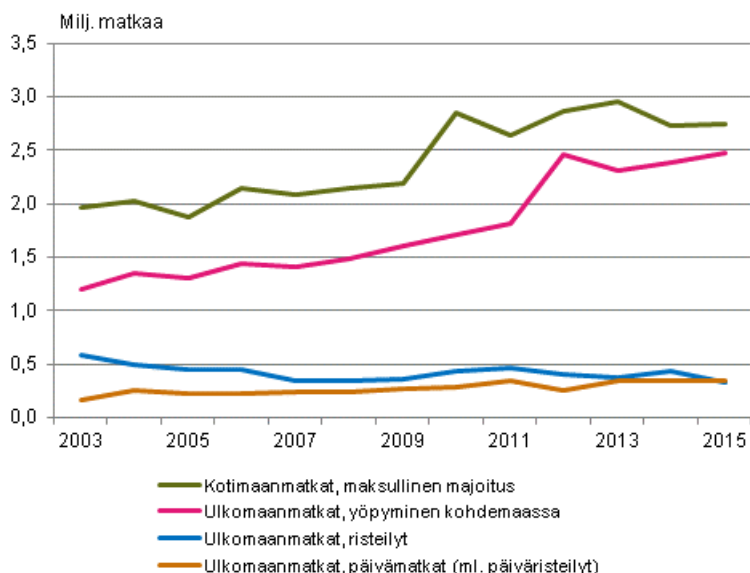
Suomalaisten matkailu

2015, kesä (1.5.-31.8.2015)

Suomalaiset matkustivat viileänä kesänä 2015 kotimaan lisäksi myös Keski-Eurooppaan

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan suomalaiset matkustivat touko-elokuussa 2015 ahkerasti Keski-Eurooppaan, minne matkoja tehtiin 20 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Välimerenmaista Kreikka ja Turkki kasvattivat suosiotaan. Myös Viroon tehtyjen matkojen määrä lisääntyi viimevuodesta. Kotimaassa maksullisen majoituksen sisältäneitä matkoja tehtiin hiukan enemmän kuin edellisvuoden vastaavana ajankohtana.

Vapaa-ajanmatkat touko-elokuussa 2003 - 2015*

Vuoden 2015 toisella kolmanneksella 15–84-vuotiaat suomalaiset tekivät noin 15 miljoonaa matkaa, kun lasketaan yhteen kotimaan ja ulkomaan vapaa-ajanmatkat sekä työ- ja kokousmatkat. Matkamäärässä ovat mukana yöpymisen sisältäneiden matkojen lisäksi myös ulkomaan päivämatkat.

Kotimaassa yöpymisen sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja tehtiin touko-elokuussa lähes 11 miljoonaa. Ilmaismajoitusmatkoja näistä oli 8 miljoonaa, joka on 6 prosenttia vähemmän kuin viimevuoden touko-elokuussa.

Vapaa-ajanmatkoja, joiden aikana yövyttiin maksullisessa majoituksessa, tehtiin 2,7 miljoonaa ja suosituimmat matkakohteet sijaitsivat Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa ja Pirkanmaalla. Uusimaa menetti suosiotaan viime vuodesta, mutta säilytti kuitenkin kärkisijansa kesän matkailumaakuntana. Kaikkiaan maksullisen majoituksen sisältäneitä kotimaanmatkoja tehtiin vain hiukan enemmän kuin edellisvuoden touko-elokuussa.

Maksullisessa majoituksessa matkailija yöpyy esim. vuokratessa mökissä, hotellissa tai leirintäalueella. Näillä vapaa-ajanmatkoilla yövyttiin mieluiten hotellissa. Hotelliyöpymisiä kertyikin 3,7 miljoonaa, joka on yli puolet maksullisista yöpymisistä. Vuokrattu mökki on suosittu myös kesäaikaan ja vuokramökkiyöpymisiä kertyi näillä matkoilla 1,8 miljoonaa, joka on runsas neljännes maksullisista yöpymisistä.

Heinäkuu on perinteisesti kesäkuukausien suosituin matkustuskuukausi. Silloin tehtiin vajaa miljoona kotimaanmatkaa, joiden aikana yövyttiin maksullisessa majoituksessa. Vuoden 2015 heinäkuu oli kuitenkin kotimaanmatkailun liiketoiminnan näkökulmasta heikohko. Heinäkuussa tehtyjen maksullisen majoituksen matkojen määrä jäi alle miljoonan viimeksi vuonna 2009.

Ulkomaille tehtiin touko-elokuussa kaikkiaan 3,1 miljoonaa vapaa-ajanmatkaa. Lukuun on laskettu mukaan yöpymisen kohdemaassa sisältäneet matkat, risteilyt ja päivämatkat. Ulkomaan vapaa-ajanmatkoista yöpymisen kohdemaassa sisältäneitä matkoja oli 2 471 000 ja risteilyjä, joiden aikana yövytään ainoastaan laivalla, 320 000. Lähes kaikki risteilyt suuntautuivat Ruotsiin tai Viroon. Päivämatkoja ulkomaille tehtiin touko-elokuussa 344 000, joista Viron päiväristeilyjä oli lähes kaksi kolmesta.

Kesällä ulkomaan vapaa-ajanmatkoille lähdettiin useimmiten laivalla tai lentäen. Meriteitse tehtiin 1,4 miljoonaa matkaa ja ilmojen halki yhtä monta.

Vapaa-ajanmatkailu Viroon kasvoi edellisvuoden kesästä. Kohdemaassa yöpymisen sisältäneitä matkoja suuntautui etelänaapuriiimme 644 000, yönyliristeilyjä 123 000 ja päiväristeilyjä 222 000. Laivalla yöpymisen sisältäneet risteilyt vähenivät viime vuoden vastaavasta ajankohdasta, mutta kohdemaassa yöpymisen sisältäneet matkat ja päiväristeilyt lisääntyivät.

Vapaa-ajanmatkailu Ruotsiin väheni edellisvuoden kesästä. Kohdemaassa yöpymisen sisältäneitä matkoja suuntautui länsinaapuriiimme kesäkaudella 284 000, yönyliristeilyjä 194 000 ja päivämatkoja 66 000.

Venäjälle suuntautuvan vapaa-ajanmatkailun määrä kasvoi kokonaisuudessaan 3 prosenttia kesän 2014 notkahduksen jälkeen. Yöpymisen kohdemaassa sisältäneet matkat Venäjälle lisääntyivät, mutta päivämatkojen määrät vähenivät edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta.

Länsi- ja Keski-Euroopan matkakohdesuosikiksi nousi Saksa, jonne matkojen määrä lisääntyi peräti 52 prosenttia. Myös Ranska lisäsi suosiotaan suomalaismatkailijoiden keskuudessa.

Suomessa koettiin viileä kesä ja keskikesän hellepäivistä vain haaveiltiin. Moni suomalainen teki kuitenkin hellehaaveistaan totta ja suuntasi lomamatkallaan Etelä-Eurooppaan. Välimeren pohjoispuolen valtioihin tehtiin yhteensä 589 000 matkaa, joka oli kuitenkin hieman vähemmän kuin edellisvuoden touko-elokuussa.

Kreikkaan matkustettiin hieman ahkerammin kuin edellisvuoden kesäkaudella, ja matkat Kreikkaan lisääntyivät 4 prosenttia. Muina Välimeren suosikkivaltioina olivat tutut Espanja, Italia ja Turkki. Espanjan ja Italian matkojen määrät vähenivät, mutta Turkin-matkojen määrä lisääntyi 30 prosenttia.

Pakettimatkat eivät ole kesällä sen suosituimpia kuin muuhunkaan aikaan vuodesta. Viron yöpymisen kohdemaassa sisältäneistä matkoista 35 prosenttia oli pakettimatkoja. Kreikkaan suuntautuneista matkoista pakettimatkoja oli 89 prosenttia ja Turkkiin 55 prosenttia. Espanjaan ja Italiaan tehdyistä vapaa-ajanmatkoista vain pieni osa oli pakettimatkoja. Espanjan-matkoista paketteja oli noin 20 prosenttia ja Italian-matkoista vain 9 prosenttia.

Yöpymisen kohdemaassa sisältäneitä matkoja tehtiin kokonaisuudessaan 3 prosenttia enemmän kuin viime vuoden touko-elokuussa.

Vaikka yli puolet ulkomailla vietetyistä lomaöistä kuluu hotelleissa, niin varsinkin kesäaikaan lisääntyvät myös sukulaisten ja tuttavien luona yöpymiset, sillä neljännes ulkomailla vietetyistä lomaöistä kului sukulaisten ja tuttavien luona.

Myös ulkomaille matkustettaessa heinäkuu oli suosituin matkustuskuukausi, sillä silloin tehtiin 789 000 ulkomaan matkaa, joiden aikana yövyttiin kohdemaassa. Suosituimpana lomakuukautena kohdemaassa yöpymisen sisältäneitä matkoja tehtiin kuitenkin 3 prosenttia vähemmän kuin viimevuonna.

Vapaa-ajanmatkojen lisäksi kotimaassa tehtiin miljoona työ- ja kokousmatkaa. Ulkomaille suuntautui 0,6 miljoonaa työ- ja kokousmatkaa (ml. kohdemaassa yöpymisen sisältäneet matkat, risteilyt ja päivämatkat). Työmatkat sekä kotimaassa että ulkomaille lisääntyivät, kotimaassa 2 prosenttia ja ulkomaille 11 prosenttia viime vuoden vastaavasta ajankohdasta.

Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen suomalaisten matkailu -tutkimuksesta, jota varten haastateltiin kesä-, heinä-, elo- ja syyskuussa yhteensä 5 106 iältään 15–84-vuotiasta suomalaista. Vuoteen 2011 saakka tiedot kerättiin 15–74-vuotiailta.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomalaisten matkat ja niiden muutos touko-elokuussa 2015*.....	5
Liitetaulukko 2. Kotimaan vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnittain, touko-elokuussa 2015*.....	6
Liitetaulukko 3. Kotimaanmatkoilla käytetyt kulkuvälineet touko-elokuussa 2015*.....	6
Liitetaulukko 4. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) kohteittain touko-elokuussa 2015* ja 2014.....	7
Liitetaulukko 5. Ulkomaanmatkat syyn ja kohteen mukaan touko-elokuussa 2015*.....	8
Liitetaulukko 6. Matkat Viroon ja Ruotsiin touko-elokuussa 2015* ja 2014.....	8
Laatuseloste: Suomalaisten matkailu 2015.....	9

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomalaisien matkat ja niiden muutos touko-elokuussa 2015*

Matkatyyppi			Toukokuu	Kesäkuu	Heinäkuu	Elokuu	Touko-elokuu yhteensä	Vuosimuutos, % 5-8/2015* - 5-8/2014
			1 000 matkaa					
Matkoja yhteensä			3 337	3 903	4 436	3 715	15 391	-3
Vapaa-aika	Kotimaa	Yhteensä	1 962	2 715	3 326	2 650	10 653	-5
		Maksullinen majoitus	389	628	978	753	2 748	1
		Ilmaismajoitus	1 573	2 086	2 348	1 897	7 905	-6
	Ulkomaa	Yhteensä ¹⁾	778	775	966	616	3 135	-1
		Yöpyminen kohdemaassa	589	612	789	481	2 471	3
		Risteily	87	92	70	71	320	-27
		Päivämatka (ml. päivärasteily)	102	72	107	64	344	0
Työ	Kotimaa	Yhteensä	390	248	87	299	1 024	2
	Ulkomaa	Yhteensä ¹⁾	207	165	58	150	579	11

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Vuodesta 2012 lähtien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruumenetelmän muutoksen vuoksi.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 2. Kotimaan vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnittain, touko-elokuussa 2015*

Kohdemaakunta	Matkat maksullisissa majoituksessa		Matkat ilmajomajoituksessa		Kotimaan vapaa-ajanmatkat yhteensä	
	Matkat 5-8/2015*		Matkat 5-8/2015*		Matkat 5-8/2015*	
	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä	2 748	100	7 905	100	10 653	100
Uusimaa	484	18	990	13	1 474	14
Varsinais-Suomi	337	12	668	8	1 005	9
Satakunta	56	2	297	4	352	3
Kanta-Häme	60	2	216	3	276	3
Pirkanmaa	276	10	900	11	1 176	11
Päijät-Häme	62	2	387	5	449	4
Kymenlaakso	251	3	289	3
Etelä-Karjala	66	2	247	3	313	3
Etelä-Savo	169	6	504	6	672	6
Pohjois-Savo	186	7	503	6	689	6
Pohjois-Karjala	99	4	221	3	320	3
Keski-Suomi	167	6	705	9	872	8
Etelä-Pohjanmaa	143	5	310	4	453	4
Pohjanmaa	74	3	232	3	306	3
Keski-Pohjanmaa	95	1	120	1
Pohjois-Pohjanmaa	200	7	705	9	905	8
Kainuu	94	3	185	2	279	3
Lappi	163	6	466	6	629	6
Ahvenanmaa - Åland	73	1

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Vuodesta 2012 lähtien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruumenetelmän muutoksen vuoksi.

Liitetaulukko 3. Kotimaanmatkoilla käytetyt kulkuvälineet touko-elokuussa 2015*

Kotimaanmatkan kulkuväline	Vapaa-aika		Työ	
	Matkat 5-8/2015*		Matkat 5-8/2015*	
	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä	10 653	100	1 024	100
Auto	8 826	83	673	66
Bussi	595	6	65	6
Juna	856	8	191	19
Lentokone	99	1	89	9
Muu	277	3

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Vuodesta 2012 lähtien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruumenetelmän muutoksen vuoksi.

Liitetaulukko 4. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) kohteittain touko-elokuussa 2015* ja 2014

Kohde		Touko-elokuu			
		2015*		2014	
		1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä		2 471	100	2 389	100
Pohjoismaat	Yhteensä	453	18	522	22
	Norja	120	5	86	4
	Ruotsi	284	12	396	17
Venäjä ja Baltia	Yhteensä	771	31	696	29
	Venäjä	100	4	85	4
	Viro	644	26	574	24
Itä- ja Länsi-Eurooppa	Yhteensä	516	21	429	18
	Britannia	82	3	101	4
	Ranska	95	4	82	3
	Saksa	128	5	85	4
Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat	Yhteensä	627	25	660	28
	Espanja (ilman Kanariansaaria)	156	6	174	7
	Italia	117	5	137	6
	Kreikka	143	6	137	6
	Turkki	107	4	83	3
Amerikka	Yhteensä	56	2
Afrikka	Yhteensä
Aasia ja Oseania	Yhteensä

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Vuodesta 2012 lähtien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruumenetelmän muutoksen vuoksi.

Liitetaulukko 5. Ulkomaanmatkat syyn ja kohteen mukaan touko-elokuussa 2015*¹⁾

Kohde		Ulkomaanmatkan syy				
		Vapaa-aika				Työ
		Sukulaisten ja ystävien tapaaminen	Loma	Muu henkilökohtainen syy	Vapaa-ajanmatkat yhteensä	Työmatkat yhteensä
		1 000 matkaa				
Matkoja yhteensä		380	2 580	175	3 135	579
Pohjoismaat	Yhteensä	96	604	..	722	175
	Norja	..	129	..	129	..
	Ruotsi	87	434	..	544	108
Venäjä ja Baltia	Yhteensä	87	986	92	1 166	121
	Venäjä	..	104	..	150	..
	Viro	54	866	69	989	72
Itä- ja Länsi-Eurooppa	Yhteensä	71	415	..	516	178
	Britannia	..	69	..	82	..
	Ranska	..	84	..	95	..
	Saksa	..	105	..	128	58
Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat	Yhteensä	67	530	..	627	..
	Espanja (ilman Kanariansaaria)	..	120	..	156	..
	Italia	..	101	..	117	..
	Kreikka	..	128	..	143	..
	Turkki	..	102	..	107	..
Amerikka	Yhteensä
Afrikka	Yhteensä
Aasia ja Oseania	Yhteensä

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Vuodesta 2012 lähtien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruumenetelmän muutoksen vuoksi.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 6. Matkat Viroon ja Ruotsiin touko-elokuussa 2015* ja 2014

Matkatyyppi		Viro			Ruotsi		
		Matkat 5-8/2015*	Matkat 5-8/2014	Muutos, % 5-8/2015* - 5-8/2014	Matkat 5-8/2015*	Matkat 5-8/2014	Muutos, % 5-8/2015* - 1-4/2014
		1 000 matkaa			1 000 matkaa		
Matkoja yhteensä¹⁾		1 060	1 038	2	651	850	-23
Vapaa-aika	Yhteensä ¹⁾	989	960	3	544	722	-25
	Yöpyminen kohdemaassa	644	574	12	284	396	-28
	Risteily	123	177	-31	194	259	-25
	Päivämatka (ml. päiväristeily)	222	209	6	66	68	-3
Työ	Yhteensä ¹⁾	72	78	-9	108	127	-15

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Vuodesta 2012 lähtien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruumenetelmän muutoksen vuoksi.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Laatuseloste: Suomalaisten matkailu 2015

Tilastotietojen relevanssi

Suomalaisten matkailu -tutkimus sisältää tietoa suomalaisten tekemistä matkoista ja vuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määrästä. Tutkimuksen kohteena ovat yöpymisen sisältäneet matkat kotimaassa ja ulkomaille sekä päivämatkat ulkomaille.

Tutkimuksen tietoja käytetään suomalaisten kotimaanmatkailun ja ulkomaille suuntautuvan matkailun seuraamisessa. Tiedot on tarkoitettu erityisesti valtionhallinnon, matkailualan yritysten ja järjestöjen sekä tutkijoiden käyttöön. Valtionhallinnon osalta tietoja käytetään lähinnä maksutaselaskelmissa. Tutkimuksen tietoja raportoidaan myös Eurostatille eli Euroopan yhteisön tilastovirastolle matkailutilastoasetuksen (EU) N:o 692/2011 mukaan.

Tilastokeskus kerää tilaston tiedot otospohjaisella puhelinhaastattelututkimuksella. Otoshenkilöt edustavat Suomessa vakituisesti asuvaa 15–84-vuotiasta väestöä.

Tiedot kerätään vapaaehtoisuuteen perustuen. Yksilökohtaiset tutkimustiedot ovat tilastolain (280/2004, 12§) mukaan luottamuksellisia.

Matkailun määritelmään liittyy olennaisesti tavanomaisen elinpiirin käsite. Maailman matkailujärjestön (World Tourism Organisation, UNWTO) mukaan matkailu on toimintaa, jossa ihmiset matkustavat tavanomaisen elinpiirinsä ulkopuolella olevaan paikkaan ja oleskelevat siellä korkeintaan yhden vuoden.

Matkakohteiden luokituksessa käytetään Tilastokeskuksen kunta- ja valtioluokitusta tilastovuodelta.

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Suomalaisten matkailu -tutkimus koostuu kahdesta osasta. Kuukausitutkimuksessa kerätään tietoa suomalaisten tekemistä matkoista, niiden lukumääristä ja ominaisuuksista. Kerran vuodessa tehdään ns. vuositutkimus, jonka avulla selvitetään tutkimusvuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määrää.

Tutkimus on otospohjainen puhelinhaastattelututkimus, jossa käytetään tietokoneavusteista haastattelulomaketta. Matkatutkimuksen haastattelut tehdään keskitetysti Tilastokeskuksen puhelinhaastattelu- eli CATI-keskuksesta. Tiedot kerätään tutkimusvuoden helmikuun ja tutkimusvuotta seuraavan vuoden tammikuun välisenä aikana. Haastattelut käydään heti kuukauden päätyttyä 2–3 viikon aikana.

Matkustaneita henkilöitä selvittävän vuositutkimuksen tiedot kerätään tutkimusvuotta seuraavan vuoden tammikuussa. Aiemmin Tilastokeskuksen kenttähaastattelijat tekivät vuositutkimuksen haastattelut puhelimitse eri puolilla Suomea. Tilastovuodesta 2012 lähtien tutkimuksen vuosiosa liitettiin osaksi CATI-keskuksessa käytävää kuukausihaastattelua.

Kummassakin osatutkimuksessa perusjoukkona on väestötietojärjestelmän 15–84-vuotias Suomessa vakituisesti asuva väestö. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät kuitenkin pysyvästi laitoksessa olevat henkilöt. Otokset poimitaan systemaattisella otannalla, ja ne edustavat perusjoukkoa kattavasti iän, sukupuolen, asuinalueen ja äidinkielen suhteen.

Matkatutkimuksen otoskoko on vuodesta 2012 lähtien yhteensä noin 28 200 henkilöä vuodessa. Tilastovuotta koskevat tiedot saadaan 12 erillisellä otoksella. Kuukausittainen otoskoko on vuodesta 2012 lähtien 2 350 henkilöä, kun se sitä ennen oli 2 200 henkilöä. Samaa otosta käytetään myös kuukausittaisen kuluttajabarometrin tiedonkeruussa. Haastatteluissa kohdehenkilöiltä kysytään tietoja haastattelukuukautta edeltävän kuukauden aikana päättyneistä matkoista.

Tammikuun haastattelujen yhteydessä kysytään lisäksi edeltävän vuoden matkailusta. Vuositutkimuksessa vastaukset esitettyihin kysymyksiin ovat kyllä/ei-muotoa. Haastatteluissa käydään läpi erilaisia matkaryhmiä, ja kohdehenkilöiltä kysytään, oliko hän tehnyt tämän matkaryhmän matkoja viitevuoden aikana.

Vastaustiedot korotetaan painokertoimilla perusjoukon tasolle. Vuodesta 2012 lähtien kunkin kuukauden painokerroin korotetaan kuukauden väestömäärälle (väestörakenteen ennakkotiedot). Ositteena ovat

vastajaan ikäluokka, sukupuoli ja asuinalue (suuralue). Ennen vuotta 2012 ositteena käytettiin vain sukupuolta.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Matkatutkimuksen tietosisältöä laajennettiin erityisesti vuosina 1995–1997 vastaamaan EY:n matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) vaatimuksia. Vuonna 1996 tutkimuksen piiriin sisällytettiin yöpymisen sisältävien matkojen lisäksi ulkomaille tehdyt päivämatkat, joten nykyisessä laajuudessaan tutkimus antaa varsin kattavan kuvan suomalaisten matkailusta. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät enää ainoastaan kotimaan päivämatkat.

Vuoden 2012 lomakeuudistuksen jälkeen vastaaja ei enää itse päättää matkan tyyppiä, vaan se päätellään annetuista vastauksista. Matkoilta kysytään kaikki käytetyt yöpymismuodot, joten maksullisen majoituksen matkat saadaan lajiteltua automaattisesti oikein. Tämä vähentää virheitä ja mahdollistaa tarkemman tilastoinnin.

Matkatutkimuksen vastauskato vuositasolla on keskimäärin 40 prosenttia. Kato on yksi merkittävämpiä virhelähteitä, sillä kadon suuruus vaikuttaa välittömästi painokertoimien suuruuteen. Mitä suurempi kato on, sitä suuremmiksi painokertoimet muodostuvat.

Otannasta aiheutuvaa satunnaisvaihtelua kuvataan matkojen ja matkoja tehneiden henkilöiden vuosiestimaateille laskettujen 95 prosentin luottamusvälien avulla.

Taulukko 1. Matkamäärien luottamusvälit matkatyypeittäin vuonna 2014

Matkatyyppi	N	Summa	Keski-hajonta	95% luottamusväli	
				alaraja	yläraja
1 000 matkaa					
Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa	1 676	5 892	134	5 630	6 155
Kotimaan vapaa-ajanmatkat ilmaismajoituksessa	5 389	19 321	186	18 957	19 685
Työ- ja kokousmatkat kotimaassa	1 013	3 637	108	3 425	3 848
Ulkomaan vapaa-ajan päivämatkat (ml. päiväristeilyt)	261	896	55	788	1 005
Ulkomaan vapaa-ajanristeilyt	332	1 150	63	1 027	1 273
Ulkomaan vapaa-ajanmatkat, yöpyminen kohdemaassa	1 664	5 882	134	5 620	6 145
Ulkomaan työ- ja kokousmatkat	510	1 854	79	1 699	2 010

Tulokset esitetään tuhannen tarkkuudella. Ennen vuotta 2012 alle 10 000 olevia lukumääriä ei julkistettu, vaan ne merkittiin epävarmaksi tiedoksi. Vuodesta 2012 lähtien alle 50 000 merkitään epävarmaksi tiedoksi.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Ennakkotietoja matkojen määristä julkaistiin vuoteen 2011 asti kuukausittain 4–5 viikon kuluttua tilastokuukauden päättymisestä. Vuodesta 2012 lähtien ennakkotietoja julkaistaan neljän kuukauden välein 4–7 viikon sisällä jakson päättymisestä.

Vuositiedot julkaistaan Suomalaisten matkailu -tutkimuksen kotisivuilla 3–4 kuukauden kuluttua vuoden päättymisestä.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tiedot julkaistaan vain Tilastokeskuksen Internet-sivuilla. Suomalaisten matkailu -vuosijulkaisua tuotettiin painettuna tilastovuoteen 2008 asti.

Vuositietoja matkoista on saatavilla matkaryhmittäin ja kohdealueittain Internet-sivujen tietokantapalvelussa. Matkaryhmittäiset aikasarjat alkavat vuodesta 1991 ja kohdealueittaiset vuodesta 2000.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Säännöllisesti matkatutkimusta on tehty vuodesta 1991 alkaen. Vuosina 1991–1994 Tilastokeskus tuotti matkatutkimusta Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) toimeksiannosta. Nämä vuodet ovat keskenään vertailukelpoisia, sillä käytössä olivat yhdenmukaiset menetelmät. Vuonna 1995 tutkimus siirtyi kokonaan Tilastokeskukselle. Samana vuonna aloitetut sisältö- ja menetelmämuutokset ovat vaikuttaneet tietojen vertailukelpoisuuteen vuosien 1995–1999 välillä. Matkatutkimuksen tietosisältö sekä laskenta- ja tiedonkeruumenetelmät pysyivät ennallaan vuosina 2000–2009. Vuosina 2010 ja 2012 tapahtuneiden tiedonkeruun muutosten takia luvut eivät ole täysin vertailukelpoiset edellisiin vuosiin.

Vuoden 2000 alussa tutkimusta alettiin tehdä joka kuukausi yhdessä Kuluttajabarometrin kanssa keskitetysti. Tätä ennen tutkimuksen tiedot kerättiin Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen tiedonkeruun yhteydessä, neljännesvuosittain vuosina 1996–1999 ja sitä ennen kolmannesvuosittain.

Vuonna 2000 matkan enimmäispituus muuttui 90 päivästä 365 päivään Maailman matkailujärjestön (UNWTO) ohjeiden mukaisesti. Tietojen vertailtavuutta heikentää jonkin verran myös se, että alkaneiden matkojen sijaan tilastovuodesta 2000 alkaen kohdehenkilöiltä on kysytty tietoja tutkimusjaksolla päättyneistä matkoista.

Tiedonkeruuta muutettiin vuonna 2010 siten, että haastattelukuukauden tutkimusjaksoa on lyhennetty kahdesta kuukaudesta yhteen kuukauteen, eli tiedustelu koskee vain haastattelukuukautta välittömästi edeltäneen kuukauden aikana päättyneitä matkoja aiemman kahden edellisen kuukauden sijaan. Aikaisemmin lopulliset tiedot kunkin kuukauden matkojen määristä saatiin kahden eri otoksen keskiarvona, muutoksen jälkeen luvut perustuvat yhteen otokseen.

Vuodesta 2012 lähtien matkailutilastot laaditaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 692/2011 mukaan. Samalla kohdejoukko laajeni 15–74-vuotiaista 15–84-vuotiaisiin, otettiin käyttöön tarkemmat painokertoimet ja haastattelulomakkeelle tehtiin merkittäviä muutoksia. Uudistuksen takia tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa. *Ikäryhmän* laajentaminen kasvatti matkaryhmittäisiä summia 2–5 prosenttia. *Painokertoimen* tarkentaminen kasvatti matkaryhmittäisiä summia 2–3 prosenttia. Muuttuneiden kysymysten vaikutusta saatuihin tuloksiin on vaikea määrittää. Matkatyyppien päättely annetuista vastauksista (vastaajan oman luokittelun sijaan) on siirtänyt osan matkoista toiseen ryhmään. Tarkentuneella ohjeistuksella on pyritty vähentämään tavanomaiseen elinpiiriin kuuluvan liikkumisen määrää tilastossa.

Tiedot matkustaneista henkilöistä ovat vertailukelpoisia eri vuosien välillä. Vuositutkimusta matkustaneista henkilöistä tehtiin 1991–2011 työvoimatutkimuksen yhteydessä ja sen jälkeen matkatutkimuksen liitteenä.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Suomalaisten matkailu -tutkimus tilastoi matkailun kysyntää. Matkailun tarjontaa Suomessa kuvataan kuukausittain ja vuosittain julkaistavassa Tilastokeskuksen **Majoitustilastossa**. Se sisältää tietoja mm. hotellien majoituskapasiteetista ja sen käytöstä sekä yöpymisistä majoitusliikkeissä matkailijan asuinmaan mukaan eriteltyinä.

Matkailun satelliittitilinpito (Tourism Satellite Account, TSA) on tilastojärjestelmä, jossa matkailun taloudellisia vaikutuksia kuvataan monipuolisesti ja kattavasti. Matkailun tilinpidon luvut julkaistaan **Visit Finlandin** tilastopalvelu Rudolfin nettisivuilla.

Suomen ja ulkomaiden välistä matkustajaliikennettä tilastoivat meriliikenteen osalta **Liikennevirasto** ja lentoliikenteen osalta **Finavia**. Näistä tilastoista ei kuitenkaan käy ilmi matkailijoiden kotimaa. **Suomen matkatoimistoalan liitto** (SMAL) julkaisee vuosittain nettisivuillaan tilaston “Lentäen tehdyt vapaa-ajan valmismatkat ja markkinaosuudet”, josta selviää matkatoimistojen kautta ostettujen matkojen määrä kohdemaittain.

Lisätietoja

Taru Tamminen 029 551 2243

Mervi Härkönen 029 551 3254

Vastaava tilastojohtaja:

Mari Ylä-Jarkko

liikenne.matkailu@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Suomalaisten matkailu, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-8837 (pdf)